

Kommittémotion

Motion till riksdagen: 2014/15:1882

av Birgitta Ohlsson m.fl. (FP)

Svensk Mellanösternpolitik för Irak och Syrien

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att göra det till den högsta utrikespolitiska prioriteringen att stoppa IS (Islamiska staten) framfart i Syrien och Irak.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige på EU-nivå bör verka för att fler medlemsstater tar ansvar för flyktingar från Syrien och Irak.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige bör verka för ett ökat europeiskt humanitärt stöd till de drabbade flyktingområdena.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige ska erbjuda kurderna militärt stöd för att skydda deras fronter och pressa tillbaka IS (Islamiska staten).
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige bör stödja en process för att överbrygga motsättningarna i Irak.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige i utrikes- och biståndspolitiken bör prioritera skyddet av minoriteter.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige bör stödja en utveckling mot regionalt självstyre för assyrier, syrianer och kaldéer på Nineveslätten i Irak.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige bör stödja den demokratiska process mot en eventuell självständighet som nu pågår i KRG.

Inledning

Situationen i Mellanöstern, särskilt vad gäller Irak och Syrien, har förvärrats avsevärt bara sedan sommaren. Terrororganisationen Islamiska staten (IS, tidigare Isis) framfart i Syrien, Irak och Kurdistan har orsakat och orsaker stort mänskligt lidande i regionen. Sverige måste möta detta med en tydlig utrikespolitik. Vi kan inte vända bort blicken från den ondska som nu sprider sig.

Stoppandet av IS framfart kräver militära medel

Att stoppa IS framfart ska vara den svenska utrikespolitikens högsta prioritet, och vår analys är att det bara kan ske med militära medel. USA har genom en internationell koalition av arabiska och europeiska stater inlett riktade flyganfall mot IS i Syrien och Irak. Det har visat sig vara nödvändiga åtgärder för att bistå de kurdiska och irakiska styrkorna på marken.

Sverige bör stödja den internationella koalitionen mot IS med militära medel. Det kurdiska regionala styret, KRG, har militära styrkor som behöver omvärldens stöd. KRG är bland annat i behov av tunga vapen och militär träning. USA, Frankrike, Storbritannien och Tyskland ger i dag militärt stöd till KRG:s styrkor. Sverige ska erbjuda kurderna militärt stöd för att skydda sina fronter och pressa tillbaka IS.

Humanitärt bistånd

Den humanitära katastrofen behöver även mötas med humanitärt stöd. Flyktingströmmarna från Syrien och Irak fortsätter att växa till följd av det upptrappade våldet. Därtill tillkommer problem i form av sjukdomar, trauman, bristande sanitet och livsmedelsbrist. De flesta flyktingmottagarna har varit Syrien och Iraks grannländer. Men även den kurdiska regionen i Irak har tagit ett stort ansvar. Sverige bör på EU-nivå verka för att fler medlemsstater tar ansvar för flyktingar från dessa regioner. Därtill bör Sverige även vara pådrivande i EU för ett ökat humanitärt stöd till de drabbade flyktingområdena.

Assyrier/syrianer/kaldéer, Nineveslätten och skydd för minoriteter

IS framfart har också visat hur bräcklig sammanhållningen i Irak är. IS har till en del stöd av vissa sunniaraber som känner ett djupt missnöje med den shiitiska dominansen i landet. Även kurder, assyrier, syrianer samt kaldéer och andra minoritetsfolk i Irak har haft återkommande missnöje med centralregeringen i Bagdad. Ett stabilt och fredligt

Irak kommer inte att kunna byggas om inte det irakiska politiska systemet blir mer inkluderande. Sverige bör stödja en process för att överbrygga motsättningarna i landet.

Sverige bör i allmänhet i utrikes- och biståndspolitiken prioritera skyddet för minoritetsgrupper. I Irak handlar det exempelvis om ett ökat regionalt självstyre även för assyrier/syrianer/kaldéer på Nineveslätten. Ett regionalt styre för minoritetsfolken på Nineveslätten aviserades av Iraks regering i januari 2014, men på grund av IS invasion har arbetet med att etablera ett självstyre inte kunnat verkställas.

Assyrier/syrianer/kaldéer på Nineveslätten i Irak bör ges självstyre över sina historiska områden. Skydd i närtid kan säkras genom en skyddszon och på längre sikt kan dessa grupper utveckla området bättre utifrån egna önskemål. Även här bör Sverige agera inom EU för att få ökad kraft bakom orden.

Framtiden för KRG och den kurdiska minoriteten

Trots att Irak dras allt djupare ned i sekteristiskt våld går utvecklingen i KRG framåt. Den utvecklingen bör Sverige bejaka. KRG har sedan Saddam Husseins fall 2003 byggt stabila samhällsinstitutioner och skapat ekonomisk utveckling. Under sommaren meddelade KRG:s president Massoud Barzani att en folkomröstning ska hållas om regionens självständighet.

Steget till självständighet för Kurdistanregionen är idag inte särskilt stort. KRG har en regering, institutioner och sköter efter förmåga säkerheten i området. Där finns stora oljetillgångar med en exportpotential på över en miljon fat per dag. Det politiska ledarskapet är pragmatiskt och den muslimska traditionen begränsar extremismen. Regionen har ett eget parlament med fem större partier, flera mindre partier samt 14 platser kvoterade för minoriteter. Utrikes- och säkerhetspolitiken är västorienterad.

Relationerna mellan Sverige och KRG är redan idag goda. Flera svenska ministrar har varit på officiella besök i Kurdistanregionen och möten har hållits på talmansnivå och mellan riksdagsdelegationer. Sverige har i praktiken redan idag bilaterala relationer med Kurdistanregionen. Dem ska vi värna och utveckla. Sverige bör därför stödja den demokratiska process mot en eventuell självständighet som nu pågår.

Birgitta Ohlsson (FP)

Maria Weimer (FP)

Fredrik Malm (FP)

Mathias Sundin (FP)